

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/166937-330148

Op de op 1 februari 2022 ontvangen aanvraag van Stichting WonenBreburg, om een ontheffing krachtens artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het verduurzamen van de drie flats gelegen aan de Calandstraat, 4827 NB te Breda.

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
15 september 2022

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer H. Janssen
Clustermanager

BESLUIT

Onderwerp

Op 1 februari 2022 hebben wij van Stichting WonenBreburch een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg het verduurzamen van de drie flats gelegen aan de Calandstraat, 4827 NB te Breda.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Stichting WonenBreburch, Joannes van Oisterwijkstraat 35, 5041AB, Tilburg, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, voor het vernielen van verblijfplaatsen het verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode tot en met 31 december 2024;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soorten als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Woonvisie Breda wonen in een dynamische tijd (Gemeente Breda, datum: december 2013), hierna: quickscan woonvisie Breda
 - Soortenonderzoek diverse clusters Breda (idverde advies, projectnummer: 722210149, datum: 4 november 2021), hierna: nader onderzoek
 - Activiteitenplan Calandstraat Breda (idverde advies, projectnummer: 722210092, datum: 31 januari 2022), hierna: activiteitenplan
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden.

Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar.

U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om zo'n voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	9
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	10
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	11
3. Conclusie.....	13
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	14
Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen.....	15
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	16

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk twee werkdagen voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 6).
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk twee werkdagen voor de start van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

10. De te renoveren flats worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober. De actieve periodes zijn afhankelijk van de weersomstandigheden. Indien de werkzaamheden in de winterperiode moeten worden uitgevoerd, dan dient de planlocatie vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen.
11. Alle potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in de flats dienen ongeschikt gemaakt te worden.

Controlerende vleermuizen

12. Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, zal een controlerende worden uitgevoerd. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste drie dagen te zitten, zodat de vleermuizen tijd hebben de verblijfplaats te verlaten. De controlerende dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de te renoveren bebouwing. Er kan pas gestart worden na de expliciete toestemming van de ecooloog.

Onverwacht aantreffen soorten

13. Indien tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat deze uit zichzelf vertrokken zijn. Zolang een dier aanwezig is, mogen werkzaamheden niet worden uitgevoerd. Een ecologisch deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

14. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes - dit is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Permanente voorzieningen

15. De permanente vleermuisvoorzieningen in muren dienen minimaal 50 centimeter breed bij 80 centimeter hoog te zijn, zoals beschreven wordt in paragraaf 3.2 van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, 2017. De oppervlakte van minimaal 50 centimeter breed bij minimaal 80 centimeter hoog kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door het creëren van maatwerkverblijfplaatsen in de spouwruimtes, kleine prefabkasten te schakelen of door een grote (kraamkast) in te bouwen.
16. De locaties van de permanente voorzieningen dienen te worden vastgelegd in het logboek, zodat het duidelijk is waar de voorzieningen gerealiseerd zijn.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 1 februari 2022 hebben wij van Stichting WonenBreborg een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/166937.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten betreffen groot onderhoud uit te voeren bij drie flats. In hoofdstuk 2 van het activiteitenplan staan het plangebied en de werkzaamheden uitgebreid beschreven.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is uitvoerig beschreven in de bij aanvraag gevoegde rapportage van het nader onderzoek en in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan.

Het nader onderzoek naar vleermuizen is in 2021 uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2022.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

In hoofdstuk 4 van het activiteitenplan staan de resultaten van het nader onderzoek uitgebreid beschreven.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd en vleermuizen worden verstoord. Dit is een overtreding van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb .

2.4 Alternatievenafweging

Het project is locatie gebonden, waardoor alternatieven voor andere locaties ontbreken. Om de kwaliteit van de flats voldoende hoog te houden, zodat de woonbaarheid en de veiligheid gewaarborgd blijft, dient groot onderhoud te worden uitgevoerd. Indien de werkzaamheden niet worden uitgevoerd, komt de woonbaarheid en veiligheid in gevaar. Daarnaast zijn de werkzaamheden nodig om de woningen te verduurzamen en energiezuiniger te maken. Dit ook om de woonlasten te verlagen en om te voldoen aan de prestatieafspraken met de gemeente. De woningen in de huidige situatie bevinden zich in een slechte staat qua isolatie, dit laat zich terug zien in het energielabel (energielabel D).

Met de planning is rekening gehouden met de bewoners. De werkzaamheden moeten in een aaneengesloten periode (met uitzondering van de bouwvak) worden uitgevoerd, om overlast voor de bewoners/omwonenden zo beperkt mogelijk te houden. Er wordt wel gefaseerd gewerkt. Zo worden de flats één voor één aangepakt. Daarnaast is rekening gehouden met de meest kwetsbare periode van aangetroffen soorten. In de meest kwetsbare perioden worden geen verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt (namelijk in de winterperiode). Doordat voorafgaand aan de winterperiode de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden, kunnen de werkzaamheden wel doorgang vinden in deze periode.

De werkwijze en inrichting zijn afgestemd op de gewone dwergvleermuis, zo worden de flats vooraf ongeschikt gemaakt en worden er weer verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd in de flats.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, van de Wnb.

Dit project vormt onderdeel van prestatieafspraken die WonenBredurg (en andere woningcorporaties) heeft gemaakt met de gemeente Breda (Alliantie Breda 2019-2023). Deze prestatieafspraken vloeien voort uit de woonvisie van de gemeente Breda. De Alliantie-partijen willen ervoor zorgdragen dat huurwoningen in de sociale sector in Breda in bezit van de drie woningcorporaties (waaronder WonenBredurg) een kwaliteit en duurzaamheidslabel hebben die past bij de huurprijs. Partijen vinden dat de inzet op woningkwaliteit ondergeschikt moet zijn aan betaalbaarheid van de woning; prioriteit wordt gegeven aan het voorkomen van te hoge woonlasten van bewoners. Wel garanderen de corporaties een goed minimumniveau wat betreft de kwaliteit van iedere huurwoning in de sociale sector.

Door de aard en eigenschappen van de woningen in de huidige situatie ter plaatse van het plangebied, zijn deze niet duurzaam (energielabel D) en niet toekomstbestendig (verder ook beschreven bij de alternatievenafweging). Los van onderhavige rapportage zijn de woonvisie en de prestatieafspraken toegevoegd.

Gezien het doel van 95% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 1990 moeten er maatregelen genomen worden in het kader van vermindering energieverbruik en daarmee samenhangend CO₂-uitstoot (Rijksoverheid, 2020). Een belangrijk onderdeel hiervan is het verduurzamen van gebouwen. Deze woningen zijn slecht geïsoleerd. Het uitvoeren van isolerende maatregelen is een belangrijk onderdeel van de totale ingreep en noodzakelijk om vermindering van CO₂ uitstoot te bereiken. Daarnaast worden de drie flats volledig van het gas gehaald. Daarnaast blijkt dat bewoners door slecht geïsoleerde woningen vaak last hebben van vocht- en tochtklachten. Mensen die in een (te) vochtige woning wonen hebben een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties (RIVM, 2012). Het uitvoeren van isolerende maatregelen is daarom tevens een belangrijk onderdeel voor de gezondheid van de bewoners.

De werkzaamheden dragen bij aan de landelijke klimaatdoelstellingen en daarbij aan de voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Volgens de huidige afspraken worden woningen in bezit van woningcorporaties die aangepakt worden binnen het onderhoudsprogramma minimaal twee labelstappen verbeterd, waarbij gestreefd wordt naar energielabel A/A+/A++.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In het activiteitenplan (hoofdstuk 6) is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke voorzieningen

- Als tijdelijke voorzieningen zijn acht vleermuiskasten van type VK WS 01, VK WS 02, VK WS 03 of van vergelijkbare kwaliteit geplaatst aan de flat bij de Lelystraat. De kasten zijn conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis geplaatst.

Permanente voorzieningen

- Als permanente voorziening worden per flat acht vleermuiskasten ingebouwd conform de richtlijnen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Hierbij worden er vier gerealiseerd aan de westgevel, en twee per kopgevel. Deze voorzieningen worden, zoals vermeld, zo hoog mogelijk geplaatst. Doordat ze hier worden geplaatst zijn ze ook tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden geschikt omdat met de werkzaamheden in de nok van de flats geen steiger vloeren en/of doeken zijn.

Ongeschikt maken

- Hoewel geen zwermgedrag is geconstateerd, kunnen mannelijke individuen soms jaarrond aanwezig blijven op een locatie, zeker in milde winters. Om deze reden is het nodig om de verblijfplaatsen ontoegankelijk te maken voorafgaand aan de periode van overwintering (vanaf medio november), óf pas na de winterperiode (vanaf april). Door de daklijst aan de westzijde van de flats twee-drie nachten voor uitvoering van de werkzaamheden af te schermen met een doek (met hetzelfde idee als een exclusion flap) kunnen de dieren wel uitvliegen, maar er niet meer in. Het ongeschikt maken van de flats dient te gebeuren in overleg en onder begeleiding van een ter zake kundige.
- Na het ongeschikt maken wordt nog een extra onderzoek in de schemerperiode uitgevoerd om te controleren of geen vleermuizen meer in het gebouw verblijven. De zuidelijke en centrale flat worden voorafgaand aan de winter ongeschikt gemaakt, omdat hier het voornemen is te starten gedurende de winter. Om te voorkomen dat vleermuizen aanwezig zijn, moet dus al in het najaar van 2022 de dakrand ongeschikt worden gemaakt.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen in aanvulling op deze maatregelen extra voorschriften op. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

Ongeschikt maken

- De te renoveren flats worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober. De actieve periodes zijn afhankelijk van de weersomstandigheden. Indien de werkzaamheden in de winterperiode moeten worden uitgevoerd, dan dient de planlocatie vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moeten de weersomstandigheden overeenkomen met de eisen die het vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen. Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.
- Alle potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in de flats dienen ongeschikt gemaakt te worden. Dit voorschrift wordt opgenomen, omdat slechts een deel van het dak ongeschikt gemaakt wordt en omdat er te weinig onderzoekers zijn ingezet om met zekerheid te kunnen zeggen dat er maar twee zomerverblijfplaatsen aanwezig zijn; er kunnen verblijfplaatsen gemist zijn.

Controlerende vleermuizen

- Voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, zal een controlerende worden uitgevoerd. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste drie dagen te zitten, zodat de vleermuizen tijd hebben de verblijfplaats te verlaten. De controlerende dient plaats te vinden in de actieve periode van vleermuizen. Tijdens de gehele controlerende dienen de weersomstandigheden geschikt te zijn (conform het geldende Vleermuisprotocol, met uitzondering van de neerslag, tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn). Daarnaast mogen de vleermuizen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de te renoveren bebouwing. Er kan pas gestart worden na de expliciete toestemming van de ecooloog. Dit voorschrift wordt opgenomen omdat vleermuizen bij onjuiste weersomstandigheden mogelijk niet uitvliegen waardoor de bebouwing onterecht vleermuisvrij kan worden verklaard.

Onverwacht aantreffen soorten

- Indien tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden totdat deze uit zichzelf vertrokken zijn. Zolang een dier aanwezig is, mogen werkzaamheden niet worden uitgevoerd. Een ecologisch deskundige dient hierbij geraadpleegd te worden.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

- De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de winterperiode (15 oktober tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Permanente voorzieningen

- De permanente vleermuisvoorzieningen in muren dienen minimaal 50 centimeter breed bij 80 centimeter hoog te zijn, zoals beschreven wordt in paragraaf 3.2 van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, 2017. De oppervlakte van minimaal 50 centimeter breed bij 80 centimeter hoog kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door het creëren van maatwerkverblijfplaatsen in de spouwruimtes, kleine prefabkasten te schakelen of door een grote (kraamkast) in te bouwen.
- De locaties van de permanente voorzieningen dienen te worden vastgelegd in het logboek, zodat het duidelijk is waar de voorzieningen gerealiseerd zijn.

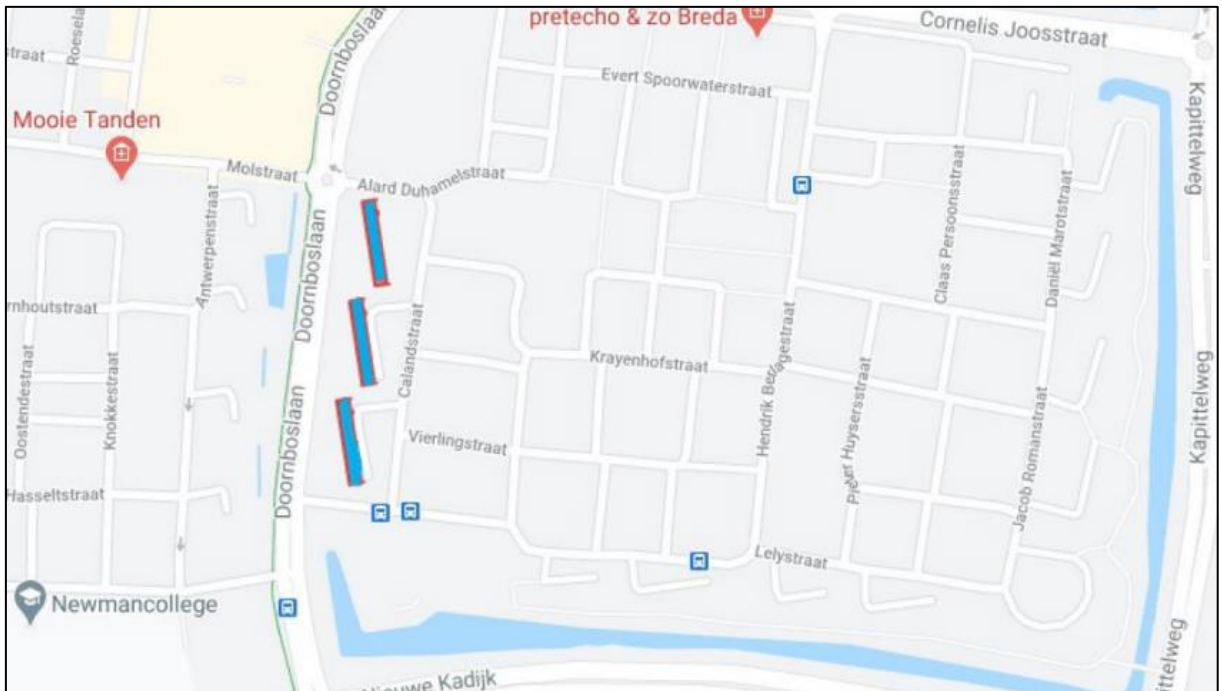
Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

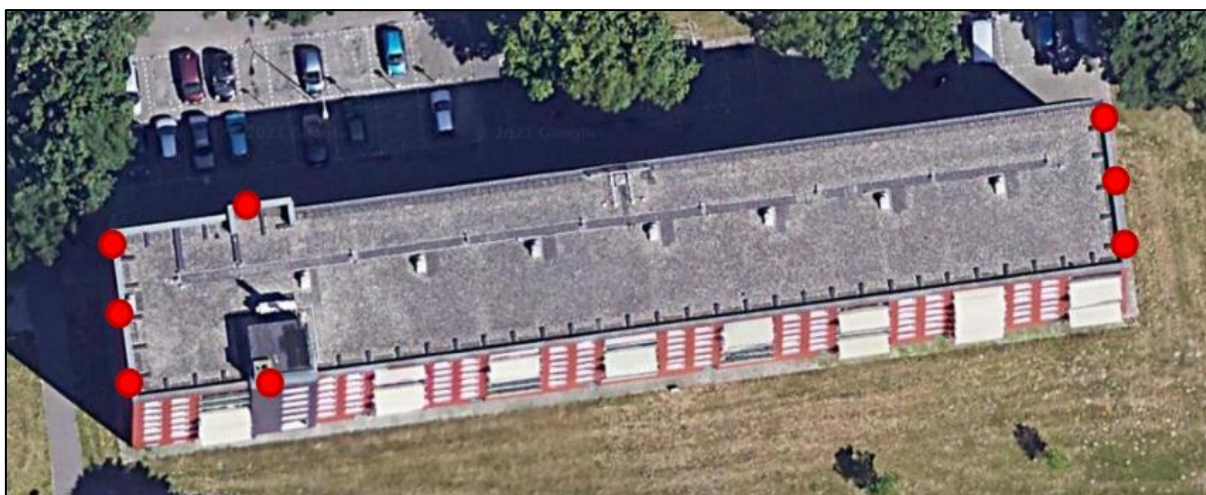
Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

Figuur 1. Locatie flats aan de Calandstraat Breda. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

Bijlage 2. Locatie van de mitigerende maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen aan de flat bij de Lelystraat te Breda.

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten
 Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/166937
 Naam initiatief Verduurzamen drie flats Calandstraat
 Ontheffingsperiode voor de periode tot en met 31 december 2024
 Ontheffinghouder Stichting WonenBreborg
 Naam aanvrager Dhr. R van der Hout
 Adres Joannes v Oisterwijkstr 35
 PC-Woonplaats 5041AB, Tilburg

Gegevens**werkzaamheden:**

Contactpersoon uitvoering
 werkzaamheden
 Telefoonnummer (vast)
 Telefoonnummer (mobiel)
 Ecoloog betrokken bij
 uitvoering (incl. tel. nr.)
 Locatie(s) werkzaamheden
 Datum gereedkomen
 compensatiemaatregelen
 Datum start
 werkzaamheden
 Overzicht planning
 werkzaamheden

***Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk twee werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst
 Brabant Noord***

Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	
--------------------	--	--

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Stichting WonenBreborg, drie flats aan de Calandstraat, 4827 NB te Breda, Z/166937

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 15 september 2022 een ontheffing ingevolge artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/166937-330148 aan Stichting WonenBreborg, 5041AB, Tilburg, voor de het verduurzamen van drie flats gelegen aan Calandstraat, 4827 NB te Breda. De ontheffing is geldig voor de periode tot en met 31 december 2024.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 19 september 2022 tot en met 31 oktober 2022 **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 743 00 00. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website <https://www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen>.

Bezwaar

Bezwaren tegen dit besluit kunnen binnen zes weken na de bekendmaking van dit besluit worden ingediend bij:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC te 'S-HERTOGENBOSCH

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, naam en adres van de indiener, de dagtekening en ons kenmerk van het besluit. Ook dient u een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar hierin op te nemen.

Daarnaast vragen wij u vriendelijk om een kopie van dit besluit bij te voegen. Kunt u ons ook uw telefoonnummer geven? De provincie kan dan, mocht dit nodig zijn, u bellen om samen de beste aanpak van behandeling van uw bezwaarschrift te bespreken.

Meer informatie over de behandeling van bezwaarschriften vindt u op www.brabant.nl/bezwaar. U kunt het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie bereiken via telefoon (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamde "voorlopige voorziening" te vragen bij: de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is in feite het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om de bezwaren te behandelen en daarop een besluit te nemen. Voorwaarde om een voorlopige voorziening te vragen is dat er sprake is van spoedeisend belang.

Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/166937 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, september 2022